

provincie **HOLLAND**
ZUID

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2021-772423721 DOS-2021-
0001723

Status
A-Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
20 april 2021

Eindtermijn
N.v.t.

Onderwerp

Inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 - 2023

Advies

1. Vast te stellen de aanpak "Naar een inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 - 2023";
2. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten waarin zij geïnformeerd worden over de aanpak "Naar een inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 - 2023";
3. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de aanpak "Naar een inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 - 2023".

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- Naar een inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 – 2023
- Energietransitie bij minima achter de voordeur Evaluatie van de pilotprojecten 2021 PZH
- Werken aan een inclusieve energietransitie: energiearmoede in kaart voor Zuid-Holland

1 Toelichting voor het College

Schone energie voor iedereen is een belangrijk aandachtspunt voor de energietransitie in de gebouwde omgeving.

Bij de begrotingsbehandeling in de PS-vergadering 11-11-2020 is door gedeputeerde Potjer toegezegd om PS begin 2021 te informeren over hoe wij aan de slag zijn om de energietransitie voor mensen met een kleine beurs op te pakken. De voorliggende aanpak geeft invulling aan deze toezegging.

Hiermee geeft het college ook nadere invulling aan de Beleidsprestatie 3-2-1 'Faciliteren van gemeenten bij besparen en overschakelen op schone energie': "We organiseren inzet op projecten om energiearmoede te bestrijden". De aanpak draagt ook bij aan Inclusief Zuid-Holland.

De aanpak maakt onderdeel uit van de opgave "Schone energie voor iedereen" in het coalitieakkoord. We bouwen met de aanpak voort op de pilotprojecten "Energietransitie bij minima achter de voordeur" die met incidenteel budget van PZH (begroting 2020) zijn uitgevoerd in 2020 en begin 2021.

De lessen uit de evaluaties zijn overgenomen in de aanpak. Daarnaast is door TNO-CBS-ErasmusMC de behoefte aan provinciale ondersteuning gepolst bij een aantal gemeenten waar energiearmoede het meest voorkomt.

We stellen deze aanpak voor om:

- In een beperkt aantal wijken samen met partners nieuwe aanpakken te ontwikkelen die het verschil maken voor mensen met een kleine beurs;
- Deze lessen te gebruiken voor andere gemeenten en voor verbetering van aanpakken.

De focus om te starten ligt bij wijken met bewoners die nu al onvoldoende toegang hebben tot een goede energievoorziening, laat staan duurzame energiediensten. Hier zijn veel mogelijkheden om het verschil te maken. De keuze voor een start in een beperkt aantal wijken komt voort uit de noodzaak om focus aan te brengen en daar maximaal effect te koppelen aan leerervaringen voor andere wijken/gemeenten.

Raakvlakken: de aanpak om mensen met een kleine beurs bij de energietransitie te betrekken raakt aan andere opgaven van Provincie Zuid-Holland. De grootste raakvlakken verwachten we bij:

- Wonen: de energietransitie komt bij mensen achter de voordeur, bij kopers en bij huurders; waar mogelijk versterken de activiteiten elkaar, focus van de aanpak ligt op bestaande bouw;
- Inclusief Zuid-Holland: door deze aanpak geven we mede invulling aan deze opgave; rolinvulling is passend bij opgave Inclusief Zuid-Holland;
- Klimaatadaptatie: de uitvoering van deze opgave vindt gedeeltelijk plaats in vergelijkbare wijken waar meer mensen met een kleine beurs wonen; waar mogelijk versterken de activiteiten elkaar;

- Gezond en veilig: energiebesparende maatregelen leiden vaak ook tot een beter binnenklimaat; waar mogelijk versterken de activiteiten elkaar; en andersom, energiearmoede kan leiden – via slecht binnenklimaat en/of stress over financiën – tot lichamelijke en mentale gezondheidsklachten;
- Lokale energie-initiatieven: de netwerken die we hier hebben opgebouwd overlappen deels met die van deze aanpak of kunnen doelgericht ingezet worden waar dat opportuun is. Ook is de bestaande subsidieregeling deels in te zetten voor de inclusieve energietransitie;
- Stedelijke transformatieopgave: De provincie heeft eerder geconstateerd dat een breder perspectief op de energietransitie in de stedelijke transitieopgaven nodig is om recht te doen aan de uitgangspunten voor een haalbare en betaalbare energietransitie in de gebouwde omgeving, meer specifiek bij verduurzaming van woningen. Hiertoe loopt een project in Delft en Schiedam (en in andere provincies) waar lessen mee uitgewisseld zullen worden.

We willen bereiken dat de energietransitie inclusiever wordt: meer huishoudens, en ook huishoudens met een kleine beurs, kunnen meedoen in de energietransitie.

Het voorstel draagt bij aan de opgave Schone energie voor iedereen en past binnen de door PS gestelde (financiële) kaders.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 900.000 (€ 300.000 per jaar voor de jaren 2021, 2022, 2023)

Programma : Programma 3 - Schone energie voor iedereen, beleidsdoel 3.2
verduurzamen gebouwde omgeving

Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

De aanpak “Naar een inclusieve energietransitie” draagt bij aan een betaalbare energietransitie in de gebouwde omgeving. Bij de inzet vanuit de opgave “Schone energie voor iedereen” zal een verbinding worden gelegd met activiteiten van andere opgaven.

Juridisch kader

N.v.t.

2 Voorafgaande besluitvorming

De aanpak “Naar een inclusieve energietransitie Zuid-Holland 2021 - 2023” maakt integraal onderdeel uit van, en geeft specifieke invulling aan onderdelen van, het uitvoeringsprogramma Schone energie voor iedereen zoals door het college van GS vastgesteld op 3 maart 2020 (PZH-2020-727027563). Daarnaast geven we met deze aanpak invulling aan vervolg op uitgevoerde pilotprojecten “Energietransitie bij minima achter de voordeur”. Een inclusieve energietransitie maakt het mogelijk voor iedereen, dus ook mensen met een smalle beurs, om mee te doen aan de energietransitie.

3 Proces

We hebben gesprekken gevoerd met zowel de projectleiders van de uitgevoerde pilotprojecten, als met een aantal gemeenten waar energiearmoede volgens analyse vaker voorkomt. De aanpak zoals geschetst past bij de behoeften van partners zoals ze die zelf ook zien voor de komende jaren.

Intern ambtelijk is de aanpak afgestemd met vertegenwoordigers van de opgaven wonen, inclusiviteit, gezond en veilig, klimaatadaptatie. Adviezen zijn overgenomen in de stukken.

Streven is om in 2021 een stevige start te maken met de uitvoering van de aanpak, zowel in de vijf wijken als breder door onder meer kennisuitwisseling en communicatie over eerste lessen. In de 2^e helft van 2022 voorzien we een tussenevaluatie uit te voeren. Hierover zal PS geïnformeerd worden.

4 Participatie en rolnemng

We hebben een groot aantal partijen gesproken om input op de halen voor de aanpak. Gemeenten, lokale initiatieven, woningcorporaties, energiecoöperaties en welzijnsorganisaties hebben aangegeven welke behoefte er is. Ook hebben we gesprekken gevoerd met andere provincies om lessen te trekken uit andere aanpakken.

Het accent van de provinciale rol ligt op samenwerking (realisatie en co-creatie). Daarbij zal niet alleen de samenwerking worden gezocht met de reguliere partijen, maar vooral ook in combinatie met maatschappelijke initiatieven.

Met het voortraject is een goede voedingsbodem gelegd voor samenwerking met een breed scala aan partijen.

5 Communicatiestrategie

We hebben de ambitie om een brede communicatie-strategie in te zetten, op het moment dat er concrete projecten van start gaan.

Deze strategie is:

Inclusief: de vijf wijken moeten mede afzender zijn van de plannen en communicatie

Concreet: opgezet aan de hand van verhalen en voorbeelden

Biedt een handelingsperspectief: wat gaan we doen om schone energie voor iedereen bereikbaar te maken?

Samen met vijf wijken maken we het verschil. We willen de vijf wijken centraal stellen, ook in de communicatie.